

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtru[m] liceat alicul occidere seipsum? 5

urn:nbn:de:hbz:466:1-38762

360

*Utrum liceat alicui occidere seipsum?**Su. q. 59.**a. 3. ad 2.**et inf. q.**124. a. 2.**ad 2. Et 3**q. 47. a. 6.**ad 3. Et 4**d. 49. q. 5.**ar. 3. q. 2.**ad 6. Et**Hebr. 11.**ls. 7. co. 1.*** c. vi. et**s. 6. ad fi.**so 5.*

AD quintum sic proceditur. Videtur, quod alicui liceat seipsum occidere. Homicidium enim est peccatum, in quantum iustitiæ contrariatur. Sed nullus potest sibi ipsi iniustitiam facere: ut probatur in 5. * Ethicorum. Ergo nullus peccat occidendo seipsum.

¶ 2 Præterea, [Occidere malefactores licet habenti publicam potestatem. Sed quandoque ille, qui habet publicam potestatem, est malefactor. Ergo licet ei occidere seipsum.]

¶ 3 Præterea, Licitum est, quod aliquis spontaneè minus periculum subeat, ut maius periculum vitet: sicut licitum est, quod aliquis etiam sibi ipsi amputet membrum putridum, ut totum corpus saluetur. Sed quandoque aliquis per occisionem sui ipsius vitat maius malum, scilicet miseram vitam, vel turpitudinem alicuius peccati. Ergo licet alicui occidere seipsum.

¶ 4 Præterea, Samson seipsum interfecit: ut habetur Iudicum 16. qui tamen connumeratur inter sanctos, ut patet Hebr. 11. Ergo licitum est alicui occidere seipsum.

¶ 5 Præterea, 2 Machab 14. dicitur, quod Razias quidam seipsum interfecit, eligens nobiliter mori potius, quam subditus fieri peccatoribus, & contrarias suas iniurijs agi. Sed nihil quod nobiliter fit & fortiter, est illicitum. Ergo occidere seipsum non est illicitum.

SED contra est, quod Augustinus dicit in 1. de ciuit. * Dei, Restat ut de homine intelligamus illud quod dictum est, Non occides: nec alterum. Ergo nec te. Neque enim aliud quam hominem occidit qui seipsum occidit.

RESPONDEO dicendum, quod seipsum occidere, est omnino illicitum, triplici ratione. Primo quidem, quia naturaliter quilibet res seipsam amat,

& ad

& ad hoc pertinet, quod quælibet res naturaliter conseruat se in esse, & corruptentibus resistit quantum potest. Et idem quod aliquis seipsum occidat, est contra inclinationem naturalem, & contra charitatem, qua quilibet debet seipsum diligere. Et idem sui ipsius occisio semper est peccatum mortale, utpote contra naturalem legem, & contra charitatem existens. Secundo, quia quælibet pars id quod est, est totius. Quilibet autem homo est pars communitatis: & ita id quod est, est communitatis. Vnde in hoc quod seipsum interficit, iniuriam communitati facit, ut patet per Philosophum in * 5. Ethic. Tertio, quia vita est quoddam donum diuinitus homini attributum, & eius potestati subiectum, qui occidit, & viuere facit. Et idem qui seipsum vita priuat, in Deum peccat: sicut qui alienum seruum interficit, peccat in dominum, cuius est seruus: & sicut peccat ille, qui usurpat sibi iudicium de re sibi non commissa. Ad solum enim Deum pertinet iudicium mortis, & vitæ; secundum illud Deut. 32. Ego occidam, & ego viuere faciam.

c. ult. s. 5o

Ad primum ergo dicendum, quod homicidium est peccatum, non solum quia contrariatur iustitiæ, sed etiam quia contrariatur charitati, quam habere debet aliquis ad seipsum. Et ex hac parte occisio sui ipsius est peccatum per comparisonem ad seipsum. Per comparisonem autem ad communitatem, & ad Deum, habet rationem peccati etiam per oppositionem ad iusticiam.

Ad secundum dicendum, quod ille qui habet publicam potestatem, potest licite malefactorem occidere per hoc, quod potest de ipso iudicare. Nullus autem est iudex sui ipsius. Vnde non licet habenti publicam potestatem seipsum occidere propter quodcumque peccatum: licet tamen ei se committere iudicio aliorum.

Ad tertium dicendum, quod homo constituitur dominus sui ipsius per liberum arbitrium. Et

H 2 idem

ideo licet potest homo de seipso disponere quantum ad ea, quæ pertinet ad hanc vitam, quæ hominis libero arbitrio regitur. Sed transitus de hac vita ad aliam feliciorē non subiacet libero arbitrio hominis, sed potestati diuinæ. Et ideo non licet homini seipsum interficere, ut ad feliciorē transeat vitam. Similiter etiam nec ut quilibet miseras præsentis vitæ euadat: quia vltimum malorum huius vitæ, & maximè terribile, est mors, ut patet per Philosoph. in * 2. Ethic. Et ideo inferre sibi mortem ad alias huius vitæ miseras euadendas, est maius malum assumere ad minoris mali vitationem. Similiter etiam non licet seipsum interficere propter aliquod peccatum commissum. Tum quia in hoc sibi maximè nocet, quòd sibi adimit necessarium penitentiae tempus. Tum etiam quia malefactorem occidere non licet, nisi per iudicium publicæ potestatis. Similiter etiam non licet mulieri seipsam occidere, ne ab alio corruptatur: quia non debet in se committere crimen maximum, quod est sui ipsius occisio, ut vitetur minus crimen alienum. Non enim est crimen mulieris per violentiam violatæ, si consensus non adit: quia non inquinatur corpus, nisi de consensu mentis, ut Lucia dixit. Constat autem minus esse peccatum fornicationem, vel adulterium, quàm homicidium, & præcipuè sui ipsius, quod est grauissimum: quia sibi ipsi nocet, cui maximam dilectionem debet. Est etiam periculosissimum, quia non restat tempus, ut per penitentiam expietur. Similiter etiam nulli licet seipsum occidere ob timorem, ne consentiat in peccatum: quia non sunt facienda mala, ut veniant bona, vel ut vitentur mala, præsertim minora & minus certa. Incertum enim est, an aliquis in futurum consentiat in peccatum. Potens est enim Deus hominem quacumque tentatione superueniente liberare à peccato.

Ad quartum dicendum, quòd sicut August. dicit in 1. * de Ciuit. Dei, Nec Samson aliter excusatur quòd

* 2. 21. a
me. f. 5.

quòd seipsum cum hostibus ruina domus oppressit, nisi quòd laenter Spiritus sanctus hoc iusserat, qui per illum miracula faciebat. Et eandem rationem assignat de quibusdam sanctis feminis, quæ tempore persecutionis seipsas occiderunt, quarum memoria in Ecclesia celebratur.

Ad quintum dicendum, quòd ad fortitudinem pertinet, quòd aliquis ab alio mortem pati non refugiat propter bonum virtutis, & ut vitet peccatum. Sed quòd aliquis sibi ipsi inferat mortem ut vitet mala pœnalia, habet quidem quamdam speciem fortitudinis: propter quod quidam seipsos interfecerunt, æstimantes se fortiter agere, de quorum numero Razias fuit. Non tamen est vera fortitudo, sed magis quædam mollities animi non valentis mala pœnalia sustinere: ut patet per Philosophum in tertio Ethicorum * & per Augustinum in 1. ¶ de ciuitate Dei.

ARTIC. VI.

Utrum liceat in aliquo casu interficere innocentem?

Ad sextum sic proceditur. Videtur, quòd liceat in aliquo casu interficere innocentem. Diuinus enim timor non manifestatur per peccatum: quoniam magis timor Domini expellit peccatum, ut dicitur Eccle. 1. Sed Abraham cõmendatus est, quòd timuit Dominum: quia voluit interficere filium suum innocentem. Ergo potest aliquis innocentem interficere sine peccato.

¶ 2. Præterea, In genere peccatorum, quæ contra proximum committuntur, tãto maius videtur aliquod esse peccatum, quanto maius nocumentum inferitur ei, in quem peccatur. Sed occisio plus nocet peccatori, quàm innocenti, qui de miseria huius vitæ ad cælestem gloriam transit per mortem. Cùm ergo liceat in aliquo casu peccatorem occidere, multo magis licet occidere innocentem, vel iustum.

¶ 3. Præterea, Illud quod fit secundum ordinem

H 3 iu-

* c. 8. r. 5.
 ¶ cap. 21.
 civ. mes.
 to. 5.
 361
 1. 2. q. 94.
 a. 5. ad 2.
 q. 9. r. 12.
 a. 8. ad 1.
 Et 1. q. 7.
 a. 6. ad 3.
 Et op. 9.
 q. 86. Et
 Hebr. 11.
 le. 4. co. 3.
 fin.